සක්‍රීය පඨනය, ලක්ෂ්‍යාර්ථය හා රූපකය
(අනුරාධා නිල්මිණි, නදුන් යසිත දසනායක හා ලක්ෂාන්ත අතුකෝරලගේ කාව්‍ය නිර්මාණ ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක්)

ඔසඳ ගුණරත්න
සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
osandasinhala@gmail.com

සාරසංක්ෂේපය

සාහිත්‍ය නිර්මාපකයා හා පරිශීලකයා අතර සබඳතාව ගොඩනැගෙන්නේ සාහිත්‍ය නිර්මාණයක අර්ථ උත්පාදන ක්‍රියාවලිය ඇසුරෙනි. පද්‍ය නිර්මාණවල අර්ථ උත්පාදනය පිළිබඳ න්‍යාය ධර්ම පෙර'පර දෙදිග ම සාහිත්‍ය විචාරයෙහි දැකගත හැකි ය. සංස්කෘත සාහිත්‍යයේ භාවිත කෙරෙන විවිධ විචාරවාද පිළිබඳ විග්‍රහයක යෙදෙන හේමපාල විජයවර්ධන ආනන්දවර්ධනගේ **ධ්වන්‍යාලෝක** කෘතියෙහි අදහස් ද පාදක කරගනිමින් තහවුරු කරන්නේ සාහිත්‍ය නිර්මාණයක පරම ඵලය රසය ජනනය කිරීමෙහි ලා අර්ථ උත්පාදනයෙහි වැදගත්කම යි. මෙහි දී රසවාදය හා ධ්වනිවාදය අතර'ති සම්බන්ධය තවදුරටත් දක්වන විජයවර්ධන අර්ථ උත්පාදන ව්‍යාපාරත්‍රය වන අභිධා, ලක්ෂණා හා ව්‍යඤ්ජනා ඇසුරෙන් පිළිවෙළින් වාච්‍ය, ලක්ෂ්‍ය හා ව්‍යංග්‍ය යන අර්ථත්‍රය මතු වීම විවරණය කරයි. සිය **නව කවි සලකුණ** කෘතිය තුළ ස්ටීවන් ඩොබින්ස්, ටෙඩ් කොහේන් හා එඩ්වඩ් හර්ස්ච් ආදි නූතන විචාරකයන්ගේ මත උපුටා දක්වන ලියනගේ අමරකීර්ති නූතන බටහිර සාහිත්‍ය විචාරය තුළ රූපකයේ වැදගත්කම දක්වන්නේ සක්‍රීය පඨනය උදෙසා සහෘදයා කෙරෙහි එය බලපෑම් කරන අයුරු අවධාරණය කරමිනි. රූපකය යනු ලක්ෂ්‍යාර්ථය ඇසුරින් මතු වන්නක් බව සංස්කෘත කාව්‍ය විචාරයේ පිළිගැනීම යි. ඒ අනුව, පාඨකයාට කාව්‍ය නිර්මාණාවබෝධයට ලක්ෂ්‍යාර්ථය ද උපයෝගී වේ යන උපන්‍යාසය ගොඩනැගීමට ඉඩ ලැබේ. නූතන සිංහල සාහිත්‍ය විචාරය ප්‍රමාණ කරගත් අධ්‍යයනයක දී මෙම උපන්‍යාසය වඩාත් වැදගත් වන්නේ හුදෙක් වාච්‍යාර්ථය හා ව්‍යංග්‍යාර්ථය පිළිබඳ අවධානය යොමු කළත් ලක්ෂ්‍යාර්ථය පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකරන අතර ම රූපකය හුදු කාව්‍යාලංකාරයක් ලෙස පමණක් සැලකීමට නූතන විචාරකයා පෙළඹී ඇති හෙයිනි. වර්තමානයේ කැපී පෙනෙන පද්‍ය නිර්මාණකරුවන් වන ලක්ෂාන්ත අතුකෝරල, නදුන් යසිත දසනායක හා අනුරාධා නිල්මිණීගේ කාව්‍ය නිර්මාණ ඇසුරින් උක්ත උපන්‍යාසය පර්යේෂණයට ලක් කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ දී සිදු වේ. මෙකී කවි-කිවිඳියන් තෝරා ගැනීමේ දී ඔවුන්ගේ නිර්මාණ, දිවයිනේ ප්‍රමුඛ සම්මාන උලෙළ සඳහා නිර්දේශ වීම, සම්මානයට පාත්‍ර වීම හා අපගේ පෞද්ගලික අභිමතය ද හේතු විය. උක්ත නිර්මාණකරුවන් දෙදෙනා හා නිර්මාණකාරිය රූපක ඇසුරින් ලක්ෂ්‍යාර්ථ මතුකරන්නේ කෙසේද යන්න විමර්ශනය කිරීම පර්යේෂණ ගැටලුව වූ අතර හුදෙක් ව්‍යංග්‍යාර්ථ ජනනය ම නොව ලක්ෂ්‍යාර්ථ ජනනය ද නූතන කවීන් සක්‍රීය පාඨකත්වය සඳහා යොදාගත් බව තහවුරු කිරීම පර්යේෂණයේ අරමුණ විය. දත්ත රැස් කිරීම සඳහා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය ඔස්සේ පුස්තකාලය හා අන්තර්ජාලය පරිශීලනය කෙරුණු අතර විස්තරාත්මක ක්‍රමවේදය ඇසුරින් එය විශ්ලේෂණය කෙරිණි.

ප්‍රමුඛ පද: ධ්වනිවාදය, රූපකය, ලක්ෂ්‍යාර්ථය, සක්‍රීය පඨනය, සහෘදයා

Active reading, *Lakshyartha* and metaphor

(A Study on the Poetry of Anuradha Nilmini, Nadun Yasitha Dasanayake and Lakshantha Athukorala)

Osanda Gunarathne
Department of Sinhala, university of Colombo
osandasinhala@gmail.com

Abstract

The relationship between the writer and the reader, is formed through the creation of meaning in a literary work. Criticizing poetic creations with special attention to the creation of meaning is a special feature of both Eastern and Western literary criticism. Wijayawardena (1967) who is engaged in an analysis of the various criticisms used for the criticism of Sanskrit literature, based on the ideas of Anandawardena's Dhvanyaloka, affirms the importance of the generation of meaning in the generation of *rasa*, which is the ultimate result of a literary work. Wijayawardena, who further shows the relationship between *rasa* and *dhvani*, also commented on the emergence of the meanings of Vachya, Lakshya and Vyangya respectively from the association of Abhidha, Lakshya and Vyanjana, which are the means of creating meaning. Citing the views of modern critics such as Stephen Dobbins, Ted Cohen and Edward Hirsch in his new work, Amarakirti (2016), highlights the importance of metaphor in modern Western literary criticism, emphasizing how much it influences the reader for active reading. It is the acceptance of Sanskrit poetic criticism that metaphor is an outgrowth of meaning. Accordingly, it is allowed to construct the hypothesis that the literary work user or friend is also used in building a relationship with the poetry. In a quantitative study of modern Sinhala literary criticism, this birth is more important because it appears that the modern Sinhala literary critic is motivated to consider the metaphor as a mere poetic expression, even if he only focuses on the literal and figurative meaning, but does not pay attention to the purpose. In this study, this hypothesis is researched through the poetic works of Lakshantha Athukorala, Nadun Yasitha Dasanayake and Anuradha Nilmini, who are notable poets of modern Sinhala literature. In selecting these poets the researcher was influenced with his personal preference as well as the fact that their work have been awarded during last decade. The research problem was to investigate how these writers have used metaphors to bring out the meaning in order to encourage the readership to actively enjoy the poetry, and the aim of the research was to confirm that modern poets not only use metaphors but also the creation of meaning through active readership. To collect data, the library and the internet were used through the qualitative research method and it was analyzed using the descriptive method.

Keywords: Active reading, Dhwaniwada, Lakshyartha ,Metaphor, Reader